

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Årsrapport 2017

Miljøstyrelsen

Marts 2018

Indhold

1.	Påtegning af det samlede regnskab	4
2.	Beretning	5
2.1	Præsentation af virksomheden	5
2.1.1	Miljøstyrelsens opgaver	5
2.2	Ledelsesberetning	5
2.3	Kerneopgaver og ressourcer	9
2.4	Målrapportering	10
2.4.1	Oversigt over årets resultatopfyldelse	10
2.4.2	Uddybende analyser og vurderinger	12
2.5	Forventninger til det kommende år	16
3.	Regnskab	17
3.1	Anvendt regnskabspraksis	17
3.2	Resultatopgørelse	17
3.3	Balancen	19
3.4	Egenkapitalforklaring	20
3.5	Likviditet og låneramme	21
3.6	Opfølgning på lønsumsloft	21
3.7	Bevillingsregnskabet	22
4.	Bilag	24
4.1	Noter til resultatopgørelse og balance	24
4.2	Indtægtsdækket virksomhed	27
4.3	Gebyrfinansieret virksomhed	27
4.4	Tilskudsfinansierede aktiviteter	29
4.5	Forelagte investeringer	30
4.6	Supplerende bilag	31

1. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Miljøstyrelsen, CVR 25798376 er ansvarlig for:

- 24.51.01 Miljøstyrelsen
- 24.71.06 Jagttegnsafgift
- 24.55.07 Etablering af biocovers på affaldsdeponier
- 24.72.01 Naturforvaltning og friluftsliv
- 24.52.06 Værditabsordning
- 24.52.08 Teknologipulje
- 24.53.04 Indsamlingsordning vedr. dæk og biler
- 24.53.06 Indsamlingsordning vedr. bærbare batterier
- 24.53.11 Mærkningsordning, formidling mv.
- 24.53.12 Ressourcestrategi
- 24.54.31 Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler
- 24.55.05 Ordninger for reduktion af partikeludslip
- 24.55.06 Virksomhedsordningen
- 24.55.09 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram
- 24.56.11 Nordisk Miljøfinansieringsselskab NEFCO
- 24.56.13 Miljøstøtte til Arktis mv.
- 24.71.03 Skov-, landskabs- og vildtopgaver
- 24.71.05 Erstatninger
- 24.71.08 Vederlag for råstofindvinding
- 24.72.02 Landdistriktsprogram og vandrammeinitiativer mv.
- 24.72.05 Nationalparker
- 24.73.13 Tilskud til genplantning mv. efter stormfald

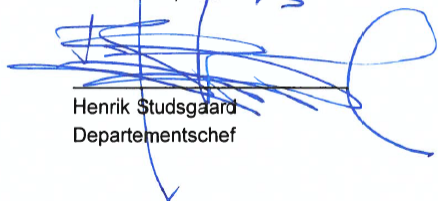
Herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2017.

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

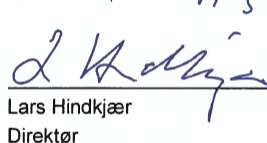
1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten

København, den 12/3 2018

Henrik Studsgaard
Departementschef

København, den 9/3 2018

Lars Hindkjær
Direktør

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Miljøstyrelsen er en del af Miljø- og Fødevarerministeriet.

Miljøstyrelsens virksomhed er fra 1. februar 2017 sammenlagt med Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) virksomhed. Miljøstyrelsen er national myndighed på dele af miljøområdet og administrerer dele af Miljø- og Fødevarerministeriets lovgivning og EU-lovgivning. Miljøstyrelsen understøtter en miljø- og ressourcemæssig bæredygtig økonomisk vækst, fremme af teknisk og miljøfaglig viden som fundament for effektiv regulering og borgeroplysning, samt velfærd ved at borgere, husholdninger og virksomheder skal og kan føle sig trygge ved, at de ikke udsættes for unødige miljø- og sundhedsmæssige risici, kan færdes og virke i et rent miljø og en rig natur og under velfungerende rammer samt endelig have de oplysninger, der bringer dem i stand til selv at agere og tage ansvar i hverdagen for miljøet og for naturværdier.

Bevillingen omfatter både den centrale del af Miljøstyrelsen i København samt enheder rundt i landet. Miljøstyrelsen i København forventer, som led i regeringens udflytningsplan "Bedre Balance II", at flytte til Odense med udgangen af 2018.

2.1.1 Miljøstyrelsens opgaver

Miljøstyrelsens opgaver og ansvarsområder er blandt andet fastlagt i bekendtgørelser udstedt efter lov om miljøbeskyttelse, lov om miljø og genteknologi, lov om kemikalier, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, lov om forurenede jord, skovloven, jagt- og vildtforvaltningsloven, miljømålsloven, vandløbsloven, råstofloven og loven om vandplanlægning. Miljøstyrelsen forestår gennemførelse og administration af en række EU-forordninger og direktiver, herunder REACH-forordningen, pesticidforordningen, biocidforordningen, IE-direktivet, affaldsdirektiver, kosmetikforordningen, legetøjsdirektivet, luftdirektiver, naturbeskyttelsesdirektiver, vandrammedirektivet via Natura 2000-planerne og vandområdeplanerne. Der ydes tilskud til en række kommunale indsatser på områderne. En væsentlig del af styrelsens forvaltede tilskudsordninger er omfattet af EU's landdistriktsprogram.

Der henvises til Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk for en uddybende beskrivelse af Miljøstyrelsen.

2.2 Ledelsesberetning

Miljøstyrelsen har i 2017 arbejdet målrettet på at opfylde kerneopgaver og mål.

2017 blev for Miljøstyrelsen et år præget af sammenlægningen af Miljøstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning pr. 1. februar 2017. I foråret 2017 blev etableringen af lokale enheder i Slagelse og Herning gennemført. Et stort antal medarbejdere i København flyttede i første halvår af 2017 fra Strandgade til Haraldsgade, hvor der samtidig har været stor intern flytteaktivitet, da bygningerne i Haraldsgade er under renovering. Miljøstyrelsen flyttede endeligt fra Strandgade i juli 2017.

Tal for 2017 og 2018 dækker den samlede Miljøstyrelse efter fusionen af Miljøstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning. Tal for 2016 vedrører alene den daværende Miljøstyrelse. Der er derfor ikke umiddelbar sammenlignelighed mellem årene.

Til styrkelse af departementets kompetencer på de sagsområder, hvor EU-reguleringen af vandmiljø og natur sætter rammer for udvikling af primærerhvervenes konkurrenceevne, blev der pr. 1. oktober 2017 overført ca. 45 årsværk fra Miljøstyrelsen.

Faglige resultater

Den samlede målopfyldelse for hele Miljøstyrelsen er på 59 pct. Ud af de i alt 17 mål er otte af målene 100 pct. opfyldt. Fire mål er 50 pct. opfyldt, og fire af målene 0 pct. opfyldt. Et mål er efter aftale med departementet taget ud og tæller derfor ikke med i den samlede målopfyldelse.

Målopfyldelsen er lavere for 2017 end for Miljøstyrelsen hhv. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning i tidligere år. Som det er uddybet i afsnit 2.4.2, er de faglige resultater dog i vidt omfang opnået, selvom dette ikke har udløst point i målopfyldelsen efter opgørelsesmetoden.

Overvågning

Uagtet de store organisatoriske ændringer i 2017 er kerneopgaven med overvågning af vand- og lufttilstanden i Danmark blevet løst på tilfredsstillende vis. Driftsmålet om at nå minimum 90 pct. af de planlagte og målsatte overvågningsopgaver i 2017 blev nået – med 97 pct. af opgaverne gennemført. Der blev også arbejdet med at indføre nye metoder og teknologier med en række nye projekter i pipelinen. Ligeledes har der været sikker drift på grundvandsområdet, der modtog 544 indvindingstilladelser i 2016, som alle er påbegyndt, og hvor 72 pct. er afsluttet i 2017. Samtidig er der arbejdet intensivt med at samle kortlægningsdata i en samlet database, som kommunerne har adgang til. Ved udgangen af 2017 er 27 temaer nu eksternt tilgængelige via MiljøGIS.

Politiske initiativer

I 2017 blev en politisk aftale om en ny Fælles Kemiindsats for 2018-2021 forhandlet på plads. Aftalen danner rammerne for arbejdet med at værne danskerne og miljøet mod skadelige kemiske stoffer i dagligdagen og på arbejdet. Aftalen hviler på synspunkter og bidrag fra interessenterne og på effektvurderinger, der dokumenterer, at en aktiv kemiindsats giver god samfundsmæssig nytte.

Der var også et bredt politisk flertal bag aftalen om en Pesticidstrategi for 2017-2021, der skal fastholde beskyttelsesniveauet og forsigtighedsprincippet med en uændret høj beskyttelse af grundvandet mod pesticider og minimere miljø- og sundhedsbelastningen fra pesticider. Strategien omfatter alle brugere af pesticider og arbejder på flere fronter bl.a. styrket overvågning af grundvandet og øget kontrol med forhandlere af pesticider.

I 2017 var der også fremskridt i forhold til cirkulær økonomi. Det nationale Advisory Board kom med deres anbefalinger, der skal lægge linjen for området i fremtiden. Der var et godt og konstruktivt samarbejde med erhvervet på de forskellige områder i 2017 – et konkret eksempel er, at der kom standarder for at genbruge mursten. Derudover blev de kommende EU-mål på plastområdet forhandlet på plads, som vil blive fulgt op med en national plasthandlingsplan i 2018.

Med aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken blev regeringen og aftaleparterne enige om, at vandrådernes lokale viden skulle bringes i spil i forbindelse med kvalificering af afgrænsning og udpegning af de vandløb, der indgår i vandområdeplanerne 2015-2021. Vandrådene bistod kommunerne i arbejdet. Kommuner og vandråd havde frem til den 31. december 2017 derfor til opgave ud fra deres lokale viden at melde tilbage, om de er enige i, at den opdaterede afgrænsning af vandløb stemmer overens med de politisk vedtagne opstillede kriterier. Derudover skulle de komme med forslag til udpegning af kunstige og stærkt modificerede vandløb. Endelig havde kommuner og vandråd som en frivillig opgave mulighed for at kommentere på de videreførte indsatser fra første planperiode 2009-2015. Vandrådernes opgave var at bistå kommunerne i arbejdet.

Eksport og vækst

Igennem 2017 har Miljøstyrelsen arbejdet målrettet med at styrke den grønne udvikling og dansk eksport af grøn teknologi. Der har været gode fremskridt i de strategiske sektorsamarbejdsprojekter trods den politiske uro i lande som Tyrkiet og Kenya i løbet af året. Miljøstyrelsen har været aktiv i flere større eksportfremstød, f.eks. i Kina og Indonesien, og et

metodisk grundlag for overvågning af en fremtidig eksport inden for sektorer som ren-luft og affald er blevet udviklet i samarbejdet med erhvervet. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP) har sammen med Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), hvis sekretariat blev overført fra Landsbrugsstyrelsen til Miljøstyrelsen i 2017, igen været aktiv med puljer til innovative og miljøteknologiudviklende virksomheder. MUDP havde også 10-års jubilæum i 2017, og en evaluering dokumenterede gode resultater fra MUDP-puljerne og lagde et solidt metodisk grundlag for, hvordan man også fremadrettet kan måle MUDPs effekt.

For at fastholde fremdriften mod målene med Fødevarer- og landbrugspakken har Miljøstyrelsen haft stort fokus på at implementere den nye husdyrregulering i samarbejdet med kommunerne. Derudover har der været fokus på driftssikkerhed i kerneydelser som sagsbehandling af ansøgninger fra virksomheder om miljøgodkendelser samt tilladelse til markedsføring og brug af pesticider eller biocider. Dette er også med til at sikre gode rammebetingelser for økonomisk vækst.

Drift og prognosepræcision

I forbindelse med sammenlægningen af de to styrelsers regnskab og administrative systemer i løbet af 2017 blev det interne styrings-setup og registreringsrammen opdateret. Trods de større interne omorganiseringer blev målet om prognosepræcision nået. Samtidig var der på HR-området et fornuftigt niveau for både medarbejderfastholdelse, stillingsvækst og sygefravær.

Økonomiske resultater

Miljøstyrelsens resultat for 2017 viser et overskud på 51,1 mio. kr. fordelt med et mindreforbrug på 53,2 mio. kr. på § 24.51.01. Miljøstyrelsen og et merforbrug på 2,1 mio. kr. på § 24.71.06. Jagttegnsafgift.

Mindreforbruget på 22,5 mio. kr. skyldes en forsinkelse i forhold til implementeringen af Fødevarer- og landbrugspakkens initiativ "Udpegning og afgrænsning af vandløb", da lov om vandråd først blev vedtaget i december 2016. Kommunerne kom som følge heraf ikke i gang som planlagt med arbejdet med vandrådene i 2016, og modposteringen til den forventede hensættelse til DUT-resultatet vedr. vandrådene på 10 mio. kr. i 2016 fandt derfor ikke sted i 2017.

Derudover var der et mindreforbrug på 10,2 mio. kr. som følge af forsinkelser af en række større aktiviteter, herunder udviklingsaktiviteter vedrørende affaldsdatasystemet, naturpakkeinitiativet "Natur i byen", kemiindsatsen og overvågningsaktiviteter.

Sammenlægningen af Miljøstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har samlet medført færre udgifter for 30,5 mio. kr. Sammenlægningen betød, at der blev gennemført færre projekter i den nye Miljøstyrelse. Samtidig har der været færre lønudgifter end forventet som følge af midlertidigt intelligent ansættelsesstop. Herudover har der været engangsbesparelser som følge af sammenlægningen. Endeligt har udflytningen af Miljøstyrelsens 61 årsværk til Slagelse kostet mindre end forventet.

Tabel 1

Miljøstyrelsens økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal			
(mio. kr.)	2016	2017	2018 (Grundbudget)
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	372,9	995,1	1.148,6
Ordinære driftsomkostninger	390,4	993,9	1.136,8
Resultat af ordinær drift	-17,4	1,2	
Resultat før finansielle	-19,1	56,5	
Poster			
Årets resultat	-20,9	51,1	11,7
Balance			
Anlægsaktiver i alt	38,5	113,5	
Omsætningsaktiver ¹	40,8	147,3	
Egenkapital	84,6	154,1	
Langfristet gæld	35,7	116,4	
Kortfristet gæld ¹	116,1	290,7	
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	93,1	79,2	
Bevillingsandel	81,9	91,6	
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	424,0	993,2	
Årsværkspris	0,6	0,6	

Anm.1: Forskel til SKS skyldes reklassifikation, jf. Moderingsstyrelsens vejledning til udarbejdelse af årsrapport. .

Tabel 2
Miljøstyrelsens hovedkonti

	(mio. kr.)	Bevilling (FL + TB)	Regnskab	Overført overskud/Videreført bevilling ultimo 2017
Drift				
I alt	Udgifter	1.092,5	1.070,2	228,3
	Indtægter	-180,7	-209,5	
24.51.01+24.71.06	Udgifter	1.092,5	1.070,2	
	Indtægter	-180,7	-209,5	
Administrerede ordninger				
I alt	Udgifter	1.106,9	991,0	813,7
	Indtægter	-685,5	-643,7	
Miljøstyrelsen	Udgifter	1.106,9	991,0	
	Indtægter	-685,5	-619,2	
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning	Udgifter			
	Indtægter		-24,5	
Anlæg				
I alt	Udgifter	69,1	3,0	211,9
	Indtægter			
Miljøstyrelsen	Udgifter	69,1	3,0	
	Indtægter			

Anm.: Tabel 2 er udarbejdet i overensstemmelse med SKS, virksomhedens økonomiske omfang. For yderligere opdeling se tabel 12.

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

Herunder sammenfattes økonomien for hver af Miljøstyrelsens kerneopgaver i en opgørelse over indtægter, lønomkostninger og øvrige omkostninger. Opgørelsen har til formål at tydeliggøre hvor mange ressourcer, der anvendes på hver kerneopgave, og ligeledes hvor meget hver kerneopgave bidrager til årets overskud.

Tabel 3**Sammenfatning af økonomi for Miljøstyrelsens opgaver**

Opgave (Beløb i mio. kr.)	Bevilling (FL+TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generel ledelse og administration	316,0	4,3	261,7	16,1
1. Vækstorientering af virksomhedernes rammevilkår på miljøområdet	138,4	37,8	141,6	7,1
2. Borgernært miljø og forbrugerbeskyttelse	78,8	9,6	81,9	4,0
3. Fremtidssikret naturressourceforvaltning	80,7	40,3	83,3	4,1
1. Vand og klimatilpasning	66,0	5,0	82,1	3,4
2. Natur	228,3	110,5	211,5	6,9
3. Vand- og naturovervågning	146,8	2,0	170,6	7,5
4. Grundvandskortlægning	37,5	0,0	37,6	1,9
I alt	1.092,5	209,5	1.070,2	51,1

Anm.: Andelen af årets overskud er fordelt ud fra andelen af udgiftsbevilling, der er tillagt årets tillægsbevilling vedrørende udgifter. Kolonnen 'Bevilling (FL + TB)' er bevilling til udgifter.

2.4 Målrapporing

2.4.1 Oversigt over årets resultatopfyldelse

Tabel 4**Årets resultatopfyldelse**

Miljøstyrelsen			
Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
1. Styrke grøn udvikling og eksport	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 5 pct.	Alle delmål er realiseret.	Målet er 100 pct. opfyldt.
2. Implementering af ny husdyrregulering	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 21 pct.	Alle delmål er realiseret.	Målet er 100 pct. opfyldt.
3. Hurtigere miljøgodkendelser	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis den gennemsnitlige sagsbe-	Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på relevante sager mod-	Målet er 50 pct. opfyldt.

	handlingstid på miljøgodkendelser modtaget efter 1. januar 2016 er på 210 dage eller mindre, og alle sager modtaget før 1. januar 2016 er afgjort eller afsluttet. Målet vægtes samlet 11 pct.	taget efter 1. januar 2016 er 202 dage. Der mangler afgørelse på fire relevante sager modtaget før 1. januar 2016.		
4. God sagsbehandling for virksomheder	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis 75 pct. af virksomhederne, som har ansøgt om en miljøgodkendelse, vurderer sagsbehandlingen som tilfredsstillende/meget tilfredsstillende baseret på en svarprocent på minimum 50 pct. Målet vægtes samlet 5 pct.	Svarprocenten var på 58 pct., mens tilfredshedsprocenten var på 74 pct.	Målet er 50 pct. opfyldt.	
5. Bedre rammer for cirkulær økonomi	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 21 pct.	Alle delmål er realiseret.	Målet er 100 pct. opfyldt.	
6. Bedre vejledning af små og mellemstore virksomheder	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 5 pct.	Alle delmål er realiseret.	Målet er 100 pct. opfyldt.	
7. Forbrugerrettet information	Målet er udgået.	Målet er udgået.	Målet er udgået.	
8. Ny kemiindsats	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis grundlaget til en politisk aftale er leveret til departementet senest 1. maj, og en effektiviseringsplan er klar ultimo 4. kvartal. Målet vægtes samlet 21 pct.	Begge delmål er realiseret.	Målet er 100 pct. opfyldt.	
9. God prognosepræcision	Der må maksimalt være en gennemsnitlig nettoafvigelse på 8 pct. pr. kvartal på Miljøstyrelsens driftskonto i forhold til den senest indmeldte prognose for samme periode. Målet vægtes samlet 11 pct.	Den gennemsnitlige prognosepræcision pr. kvartal er 7,2 pct. Målet er opfyldt.	Målet er 100 pct. opfyldt.	
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning				
Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse	
1. Indfrielse af Fødevarer- og landbrugsplanens kvælstofmål	Målet er 100 pct. opfyldt ved tilsagnsgivning på 100 pct. af den samlede bevilling på 310 mio. kr. Målet vægtes samlet 25 pct.	Der blev i 2017 givet tilsagn på 212,7 mio. kr.	Målet er 0 pct. opfyldt.	

2. Naturpakken – sikker implementering	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 25 pct.	Et delmål er fuldt opfyldt, fire delmål er delvist opfyldt.	Målet er 0 pct. opfyldt.
3. EU-interessevaretagelse	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 5 pct.	Alle tre delmål overgik til departementet efter en faglig omstrukturering den 1. september. Delmål 2 om Havstrategi var opnået inden den 1. september, så målets vægtning blev nedjusteret til 5 pct. jf. allonge til mål- og resultatplanen.	Målet er 100 pct. opfyldt.
4. Eksport af dansk vandteknologi	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 10 pct.	Et delmål er realiseret.	Målet er 0 pct. opfyldt.
5. Forsyningsikkerhed og drikkevand	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis alle delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 10 pct.	To delmål er realiseret.	Målet er 50 pct. opfyldt.
6. Overvågning – NOVANA	Målet er 100 pct. opfyldt hvis begge delmål er realiseret. Målet vægtes samlet 10 pct.	Et delmål er realiseret.	Målet er 50 pct. opfyldt.
7. Prognosepræcision – drift	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis den gennemsnitlige prognosepræcision pr. kvartal er under 8 pct. Målet vægtes samlet 10 pct.	Den gennemsnitlige prognosepræcision pr. kvartal er 7,2 pct.	Målet er 100 pct. opfyldt.
8. Prognosepræcision – tilskud	Målet er 100 pct. opfyldt, hvis der maksimalt har været en gennemsnitlig nettoafvigelse på 16 pct. pr. kvartal på SVANA's tilskudskonto. Målet vægtes samlet 5 pct.	Den gennemsnitlige nettoafvigelse pr. kvartal er på 26 pct.	Målet er 0 pct. opfyldt.

2.4.2 Uddybende analyser og vurderinger

I dette afsnit gennemgås udvalgte mål først fra tidligere Miljøstyrelsens mål- og resultatplan og dernæst fra det tidligere Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings mål- og resultatplan.

Mål 3: Hurtigere miljøgodkendelser

Delmålet om en gennemsnitlig sagsbehandlingstid for sager modtaget efter 1. januar 2016 på 210 dage eller mindre blev opnået med 202 dage i gennemsnit. Delmålet om, at alle sager modtaget før 1. januar 2016 er afgjort eller afsluttet inden 31. december 2017 blev derimod ikke nået, da der mangler afgørelse på fire sager modtaget før 1. januar 2016. Dette

skyldes enten, at den ansøgende virksomhed har ændret projektet undervejs, eller at det har været nødvendigt at sende afgørelsen i høring flere gange. De fire sager forventes afsluttet i løbet af 2018.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2017 for alle sager var 222 dage. I 2016 og 2015 var den henholdsvis 223 dage og 266 dage. Når de fire ikke-afsluttede sager er afsluttet i 2018, vil det betyde en mærkbar reduktion i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2018, da deres sagsbehandlingstid ligger over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Den samlede målopfyldelse er delvist opfyldt, da et delmål er fuldt opnået. Overordnet er arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstid på miljøgodkendelser fraset de fire sager forløbet tilfredsstillende.

Mål 4: God sagsbehandling for virksomheder

For at sikre at virksomhederne får en så god og hensigtsmæssig sagsbehandling som muligt i forbindelse med deres miljøgodkendelse, følger Miljøstyrelsen efter endt ansøgningsproces op med den enkelte virksomhed for at få feedback på processen.

Målet i 2017 var, at 75 pct. af virksomhederne, som har ansøgt om en miljøgodkendelse, vurderer sagsbehandlingen som tilfredsstillende/meget tilfredsstillende baseret på en svarprocent på minimum 50 pct. Efter at have opfyldt de støt stigende krav i de første tre kvartaler, så opfyldte en tilfredshedsprocent på 74 pct. for fjerde kvartal ikke målet om en tilfredshedsprocent på 75 pct. Den er samtidig højere end niveauet i 2016, som var på 71 pct. Miljøstyrelsen finder på den baggrund, at udviklingen i løbet af 2017 for dette mål har været tilfredsstillende.

Mål 7: Forbrugerrettet information

Målet om at sikre god og relevant forbrugerrettet information var centreret omkring lancering af en ny portal, mitmiljo.dk, der via artikler med tips, videoer, quizzes osv. tilbyder korte, handlingsanvisende råd om miljø og natur, som folk kan bruge i en travl hverdag.

Portalens succes skulle måles via øget aktivitet på tidligere Miljøstyrelsens hjemmeside og Facebookgrupper. I forbindelse med sammenlægningen af tidligere Miljøstyrelsen og SVANA i første kvartal 2017 blev en ny og redesignet hjemmeside lanceret i 2. kvartal af 2017. Det blev dog ikke sikret, at hjemmesiden kunne understøtte målingen af antal brugersessioner inden for det relevante område (Grønne Tips og Borgere, hvor mitmiljø-portalens skulle være tilgængelig fra).

Målet er efter aftale med departementet derfor taget ud af mål- og resultatplanen. Målets vægtning på 5 pct. er i stedet lagt ud proportionalt på de andre otte mål.

Mål 1: Indfrielse af Fødevarer- og landbrugspakkens kvælstofmål

Målet var at bidrage til Fødevarer- og landbrugspakkens kvælstofmål for 2017. Dette sker gennem tilskudsordningerne skovrejsning, lavbundsprojekter og vådområdeprojekter, der alle tre bidrager til kvælstofreducering i søer, fjorde og indre farvande på lang sigt. Målet var at give tilsagn til de tre ordninger for i alt 310 mio. kr.

Der blev givet tilsagn for i alt 212,7 mio. kr. Fordelt på de tre ordninger i 2017 blev der givet tilsagn om 177,1 mio. kr. til vådområder, 10,8 mio. kr. til lavbundsprojekter og 24,8 mio. kr. til privat skovrejsning. Den primære grund til, at målet ikke blev nået i 2017, er dels mindreansøgninger på lavbund, og dels at tilsagn til privat skovrejsning er udskudt til starten af 2018. Ligeledes modregnes årets annulleringer som negativ udgift og kan derfor forskyde resultatet.

Mål 2: Naturpakken – sikker implementering – delmål 2-5

Det overordnede mål var at implementere de politiske beslutninger i Naturpakken, så tilbagegangen i biodiversitet i såvel skove som i det åbne land bremses, samt at incitamenterne for landmænd til at pleje naturen i det åbne land øges.

Målbeskrivelsen og -opfyldelsen var således: delmål 2: der gennemføres et udredningsarbejde med henblik på at udarbejde et beslutningsgrundlag for stillingtagen til mulighederne for at lave øget erstatningsnatur. Udredningsarbejdet er forsinket pga. forsinkelse fra leverandøren. Delmål 3: der offentliggøres en revision af administrationsvejledningen til naturbeskyttelseslovens § 3. Revisionen af vejledningen er forsinket. Delmål 4: der udarbejdes og distribueres informationsmateriale til lodsejere om § 3-beskyttet natur og de eksisterende muligheder for at lave ny natur, uden at det "vokser ind i" en § 3-beskyttelse. Informationsmaterialet er forsinket, bl.a. på grund af forsinkelse fra leverandøren. Delmål 5: der lanceres i Danmarks Miljøportal en varslingsfunktion til lodsejere og andre om ændringer i arealers § 3-status samt en § 3-applikation til mobiltelefoner og tablet mv., der viser § 3-beskyttede områders geografiske placeringer. Varslingsfunktionen blev lanceret i marts 2017, men § 3 app'en er forsinket.

Ministeren og aftaleparterne bag Naturpakken blev i december 2017 orienteret om forsinkelserne. Det samlede mål, bestående af 5 delmål, er efter målbeskrivelsen ikke opfyldt. Miljøstyrelsens arbejde med Naturpakken har været udfordret af forsinkelser fra eksterne leverandører, men eftersom alle leverancerne er tæt på at være gennemført og forventes leveret i starten af 2018 vurderes Miljøstyrelsen indsatsen til at være tilfredsstillende.

Mål 4: Eksport af dansk vandteknologi – delmål 1-3

Miljøstyrelsen understøttede vandvisionens mål om at fordoble eksporten af dansk vandteknologi i perioden 2013-2025. Delmål 1 havde målsætningen, at eksporten af dansk vandteknologi i 2017 ville stige med mindst 5,75 pct. med henblik på at nå målet om en fordobling af eksporten frem mod 2025. Der er indgået en kontrakt med eksternt leverandør om at levere tal for den samlede danske vandteknologiekspert for 2016. Eksporttallet for 2016 blev leveret i maj 2017. På lignende vis vil eksporttal for 2017 blive leveret i maj 2018 i forbindelse med Vandvisionskonferencen 7. maj. Eftersom eksporttallene for 2017 først kan leveres i maj 2018, er målopfyldelsen baseret på 2016-tal, som viste en vækst i eksporten af dansk vandteknologi på under 1 pct.

Delmål 2 beskrev hvordan strategiske sektorsamarbejder i Kina og Sydafrika skulle leveres. Sektorsamarbejdet i henholdsvis Kina og Sydafrika har fagligt leveret som planlagt, og samarbejdet går godt. Forbruget af ekspertdage har dog været lavere for Sydafrika end forventet. Generelt har forløbene været gennemført med kortere besøg end først planlagt. Der har med andre ord ikke været behov for længerevarende ophold i samme omfang som først planlagt.

Delmål 3 beskrev et ønske om at gennemføre partnerskaber om løsninger på centrale samfundsordninger inden for spildevandsoverløb, måling og rensning af mikroplast samt energineutral vandsektor. Et af partnerskaberne om vandteknologiske emner har medvirket til, at ministeriet i december 2017 med midler fra en politisk aftale om udmøntning af PSO-aftalens grønne klimapulje åbnede for en pulje af projekter, der kan begrænse udledningen af lattergas fra spildevandsanlæg. Et andet partnerskab har bidraget til, at Energistyrelsen i 2018 vil yde støtte på op til 23 millioner kroner til, at varmegærker kan investere yderligere i varmepumper, deriblandt spildevand på rensningsanlæg. Det tredje projekt har etableret et partnerskab om mikroplast i spildevand i Danmark for at samle eksisterende viden på området og opnå yderligere viden ved inddragelse af de mest relevante aktører og videnspersoner på området. Projektet har identificeret mulige renseteknikker til at fjerne mikroplast, og er drevet af Teknologisk Institut med COWI som underleverandør under

inddragelse af en lang række videnspersoner og interessenter på området, bl.a. via en workshop og en afsluttende konference.

Da to af de tre delmål ikke er opfyldt, vurderes det samlede mål i forhold til målbeskrivelsen ikke at være opfyldt. Miljøstyrelsen vurderer dog, at sektorsamarbejdet i de to SSC-lande går godt, og at partnerskaberne har skabt gode løsninger på centrale samfundsordninger. Det faglige arbejde med eksportfremme har forløbet planmæssigt og godt. Derfor vurderes det faglige arbejde med målet at være tilfredsstillende.

Mål 5: Forsyningsikkerhed og drikkevand – delmål 1 og 2

Miljøstyrelsen bidrog i 2017 til at understøtte regeringens forsyningsstrategi ved at sikre grundlaget for robust forsyningsikkerhed for drikkevand og spildevand samt ved konkrete initiativer til at sikre rent drikkevand til borgerne.

Delmål 1 centrerede sig om at gennemføre en analyse og kortlægning af nødvendige reguleringsmæssige tiltag, der kan sikre en robust forsyningsikkerhed ved udmøntning af regeringens forsyningsstrategi. Analysearbejdet med forsyningsstrategien er fortsat i gang, og analyserne forventes færdiggjort i april 2018. Målsætningen for delmål 2 var, at udvikle en model og system for performancebenchmarking af vandselskaberne. Modellen og systemet er udviklet og en rapport om performancebenchmarking er udgivet. Udbuddet vedrørende IT-systemet for modellen måtte dog udskudtes, men forventes gennemført i starten af 2018.

Mål 6: Overvågning – NOVANA – delmål 2

Som led i det flerårige projekt "Nye Metoder & Teknologier i Overvågningen" blev der udarbejdet en statusrapport til departementet, hvor der i minimum tre af de igangsatte projekter er foretaget en afklaring af potentiale, og der foreligger udkast til investeringsplan og kvantificeret vurdering af et potentielt effektivitets- eller kvalitetsløft fra 2019.

Ved projektets begyndelse var det forventningen, at en række nye metoder/nye teknologier allerede var modnet, tilgængelige og så godt som klar til implementering. Denne forventning har vist sig i mindre grad at kunne indfries. Flere eksterne leverandører har desuden været forsinkede med leverancer under projektet. Konkret betyder dette, at arbejdet med implementering af nye metoder og teknologier har gået langsommere end forventet. Dermed er også investeringsplan og vurderingen af kvalitets-/effektiviseringspotentiale forsinkede på flere projekter. Både tidsforbrug og afløb på projektbudgettet har som følge heraf også været lavere end forventet.

Det driftmæssige aspekt af dette mål forløber over forventning, med 97 pct. af de planlagte overvågningsaktiviteter i 2017 gennemført. Målsætningen var at nå 90 pct.

Mål 8: Prognosepræcision – Tilskud

Den gennemsnitlige nettoafvigelse for SVANA's tilskudskonto (§ 24.72.02) i 2017 blev på 26 pct., som var mere end målet om en maksimal afvigelse på 16 pct. Den væsentligste årsag hertil er langt færre tilsagn for Natura 2000-projekter end ventet. Her er der især en større afvigelse i 4. kvartal på 19 mio. kr., da et større end forventet antal meransøgninger ikke kunne nå at blive sagsbehandlet i 2017.

2.5 Forventninger til det kommende år

Den 17. januar 2018 præsenterede regeringen "Bedre Balance II" med indflytning af ca. 4.000 statslige arbejdspladser fra København. Derfor flytter ca. 440 af Miljøstyrelsens arbejdspladser til Odense og op til ca. 150 medarbejdere til departementet i løbet af 2018 og 2019. Det foreliggende grundbudget tager ikke højde for denne ændring, idet grundbudgettet blev udarbejdet før regeringsbeslutningen.

Tabel 5
Forventninger til det kommende år

	Regnskab 2017	Grundbudget 2018
Bevilling og øvrige indtægter	-1.121,3	-1.148,6
Udgifter	1.070,2	1.136,8
Resultat	-51,1	-11,7

3. Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Miljøstyrelsen har i 2017 anvendt en regnskabspraksis i henhold til de retningslinjer, som er fastlagt i regnskabsbekendtgørelse nr. 70 om statens regnskabsvæsen af 27. januar 2011, og som er nærmere beskrevet på www.oav.dk

Som følge af sammenlægning af Miljøstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning primo 2017 er sammenligning mellem årene ikke umiddelbar mulig, idet tal for 2016 alene vedrører tidligere Miljøstyrelsen.

I regnskabet er ressortændringer indarbejdet efter Moderniseringsstyrelsens anvisninger.

Regnskabet aflægges i millioner (mio.) kr., hvorfor der kan forekomme afrundingsforskelle ved efterregning.

Til udarbejdelsen af det finansielle regnskab er anvendt data fra Navision/Statens Koncern System (SKS) og Statens Budgetsystem (SB). Fortegn anvendes i overensstemmelse med SKS medmindre andet er anført under tabellerne. Dette er i overensstemmelse med vejledningen om udarbejdelse af årsrapporten eller instruks fra departementet.

Nationalparker

Det fremgår af lovbemærkningerne, at miljøministeren via Miljøstyrelsen fører tilsyn med nationalparkerne, der er forankret under Naturstyrelsen.

I henhold til gældende samarbejdsaftaler mellem Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen om nationalparkerne fører Naturstyrelsen regnskab for de fire oprettede nationalparker. Nationalparkerne er uafhængige organer inden for den statslige forvaltning, hvilket ifølge bemærkningerne til forslag til lov om nationalparker betyder, at de ikke er underlagt instruktionsbeføjelse i faglige spørgsmål.

Den nuværende finanslovskonstruktion og regnskabsføring indebærer, at nationalparkernes udgifter og indtægter føres i Naturstyrelsens regnskab, jf. finanslovens § 24.74.01. Naturforvaltningsenheder (statsvirksomhed). De regnskabsmæssige poster foretages af Naturstyrelsen efter godkendelse af nationalparksekretariatene med angivelse af specifikke stedkoder og opgavenumre samt tilhørende bevillinger, således at nationalparkernes regnskab kan udskilles fra Naturstyrelsens øvrige regnskab.

Da Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for nationalparkerne, fremgår årets økonomiske resultater for nationalparkerne af afsnit 4.6. Miljøstyrelsen har som led i tilsynet gennemgået de fra Naturstyrelsen fremsendte regnskaber og kontrolleret med udtræk fra Navision. Efter aftalen udfører Naturstyrelsen løbende bogføring og dermed kontrol af overholdelse af statens regler. Nationalparkerne har via Naturstyrelsen har bidraget med tekst i afsnit 4.6.

3.2 Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen for 2017 viser den samlede omkostningsbaserede virksomhed, der resulterede i et overskud på 51,1 mio. kr.

Resultatopgørelsen viser 2017 med sammenligning til 2016. Årets tal for 2017 er væsentligt forskelligt fra 2016 som følge af ressortsammenlægningen af Miljøstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Tabel 6
Resultatopgørelse

Note	(mio. kr.)	2016	2017	2018 (Grundbudget)
Ordinære driftsindtægter				
Bevilling		-305,4	-911,8	
Salg af varer og tjenesteydelser				
Eksternt salg af varer og tjenesteydelser ¹			-2,4	
Internt statsligt salg af varer og tjenesteydelser ¹			-8,6	
Tilskud til egen drift		-10,8	-12,1	
Gebyrer		-56,6	-60,2	
Ordinære driftsindtægter i alt		-372,9	-995,1	-1.148,6
Ordinære driftsomkostninger				
Ændring i lagre				
Forbrugsomkostninger				
Husleje		16,6	34,3	
Forbrugsomkostninger i alt				
Personaleomkostninger				
Lønninger		220,3	514,0	
Pension		36,2	81,3	
Lønrefusion		-6,9	-17,6	
Andre personaleomkostninger		2,9	-1,7	
Personaleomkostninger i alt		252,5	576,0	
Af- og nedskrivninger		6,4	17,3	
Internt køb af varer og tjenesteydelser ¹⁺²			45,8	
Andre ordinære driftsomkostninger ²		115,0	320,5	
Ordinære driftsomkostninger i alt		390,4	993,9	1.136,8
Resultat af ordinær drift		17,5	-1,2	
Andre driftsposter				
Andre driftsindtægter		-10,4	-126,2	
Andre driftsomkostninger		12,0	70,9	
Resultat før finansielle poster		19,1	-56,5	
Finansielle poster				
Finansielle indtægter				
Finansielle omkostninger		1,8	5,4	
Resultat før ekstraordinære poster		20,9	-51,1	
Ekstraordinære poster				
Ekstraordinære indtægter				
Ekstraordinære omkostninger				
Årets resultat		20,9	-51,1	-11,7

Anm.: Årets resultat for 2017 er et overskud, hvor det i 2016 var et underskud. Fortegn er i overensstemmelse med SKS. 1: Som følge af ny statslig regnskabspraksis oplyses internt statslige køb og salg i 2017. 2: Der er foretaget reklassifikation i forhold til SKS.

Tabel 7
Resultatdisponering

	(mio. kr.)
Disponeret til bortfald	-
Disponeret til udbytte til statskassen	-
Disponeret til overført overskud	51,1

Anm.: Årets overskud overføres til 2018. Fortegn er i overensstemmelse med SB

Tilbageførte hensættelser og periodiseringer

Hensættelser ultimo 2016 16,6 mio. kr. er tilbageført i året, og der er foretaget nye hensættelser jf. note 5 herom. Hensættelser ultimo 2017 er væsentligt højere som følge af ressortsammenlægningen og det højere antal ansatte.

Periodiseringer er tilbageført og nye optaget ved årets afslutning i overensstemmelse med principper for periodisering og på tidspunktet for årsafslutningen foretagne skøn.

3.3 Balancen

Tabel 8
Balancen

Note	Aktiver (mio. kr.)	2016	2017	Note	Passiver (mio. kr.)	2016	2017
-	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (Startkapital)	6,8	29,5
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	31,7	37,4		Opskrivninger		
	Erhvervede koncessioner	0,3	0,1		Reserveret egenkapital		
	Udviklingsprojekter under opførelse	4,8	4,4		Bortfald	4,3	-103,7
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	36,8	41,9		Udbytte til staten		
2	Materielle anlægsaktiver			5	Overført overskud	73,5	228,3
	Grunde, arealer og bygninger		9,9		Egenkapital i alt	84,6	154,1
	Infrastruktur				Hensatte forpligtelser	16,6	29,1
	Transportmateriel	1,5	16,1		Langfristede gældsposter		
	Produktionsanlæg og maskiner		14,3		FF4 Langfristet gæld	35,5	116,3
	Inventar og IT-udstyr	0,1	1,4		Donationer	0,2	0,1
	Igangværende arbejder for egen regning		29,9		Prioritetsgæld		
	Materielle anlægsaktiver i alt	1,6	71,6		Anden langfristet gæld		
	Finansielle anlægsaktiver				Langfristet gæld i alt	35,7	116,4
	Statsforskrivning	6,8	29,5		Kortfristede gældsposter		

	Øvrige finansielle anlægsaktiver				Leverandører af varer og tjenesteydelser	35,8	148,2
	Finansielle anlægsaktiver i alt	6,8	29,5		Anden kortfristet gæld ¹	31,9	41,3
	Anlægsaktiver i alt	45,2	143,0		Skyldige feriepenge	38,0	86,3
	Omsætningsaktiver				Igangværende arbejder	10,4	10,0
	Varebeholdninger				Periodeafgrænsningsposter		5,0
3	Tilgodehavende ¹	35,2	126,0		Kortfristet gæld i alt	116,1	290,7
	Periodeafgrænsningsposter	5,7	7,2		Gæld i alt	151,9	407,2
4	Værdipapirer ²		14,2				
	Likvide beholdninger						
	FF5 uforrentet konto	159,1	117,2				
	FF7 finansieringskonto	3,2	183,0				
	Andre likvider	4,5					
	Likvide beholdninger i alt	166,9	300,1				
	Omsætningsaktiver i alt	207,8	447,4				
	Aktiver i alt	253,1	590,4		Passiver i alt	253,1	590,4

Notehenvvisninger, jf. afsnit 4.1:
 Eventualforpligtelser note 6
 Garantiforpligtelser - Ingen

Anm.: Tabellens fortegn afviger fra SKS, idet passiver ikke vises med negativt fortegn. 1: Tilgodehavender indeholder 59,5 mio.kr. vedrørende ressortændringer. 2: Værdipapirer vedrører Dansk Jagtforsikring A/S, se note 4.

3.4 Egenkapitalforklaring

Primo regulering flytning mellem bogføringskredse skyldes ressortomlægning (103,7 mio. kr.), der jf. Moderniseringsstyrelsens vejledning for ressortændringer i 2016 først likviditetsmæssigt overføres i efterfølgende år. Det vil sige i 2018.

Tabel 9
Egenkapitalforklaring

Egenkapital primo R-året (mio. kr.)	2016	2017
Reguleret egenkapital primo	6,4	6,8
+Ændring i reguleret egenkapital	0,4	22,7
Reguleret egenkapital ultimo	6,8	29,5
Overført overskud primo	52,9	73,5
+Primo-regulering / flytning mellem bogføringskredse	-4,3	103,7
+Regulering af det overførte overskud	45,8	
+Overført fra årets resultat	-20,9	51,1
Overført overskud ultimo	73,5	228,3
Egenkapital ultimo R-året	80,3	257,8

Anm.: Tabellens fortegn er i overensstemmelse med SB. Forskel til balancens udvisende skyldes kontoændringer, hvor likviditetsflyt efter Moderniseringsstyrelsens vejledning foretages i året efter ressortomlægning.

3.5 Likviditet og låneramme

Tabel 10

Udnyttelse af låneramme

	2017 (mio. kr.)
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver	113,4
Låneramme	143,2
Udnyttelsesgrad i pct.	79,2

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11

Opfølgning på lønsumsloft

Hovedkonto	24.51.01 og 24.71.01 mio. kr.
Lønsumsloft FL ¹	586,2
Lønsumsloft inkl. TB / aktstykker	590,0
Lønforbrug underlønsumsloft	570,8
Difference (mindreforbrug)	19,2
Akk. opsparing ult. forrige år	88,2
Akk. opsparing ult. indeværende år	107,4

1: FL 24.51.01 udgør 220,7 mio. kr. og FL 24.71.01 udgør 365,5 mio.kr.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 12
Bevillingsregnskab

Hoved-konto	Navn	Bevillings-type	(mio. kr.)	Bevillings	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse ultimo
24.51.01	Miljøstyrelsen	Drift	Udgifter	1.000,2	978,2	22,0	212,7
			Indtægter	-85,6	-116,8	31,2	
24.71.06	Jagttegnsafgift	Drift	Udgifter	92,3	92,0	0,3	15,6
			Indtægter	-95,1	-92,7	-2,4	
24.55.07	Etablering af biocovers på affaldsdeponier	Anlæg	Udgifter	55,1	2,5	52,6	158,8
24.72.01	Naturforvaltning og fri-luftsliv	Anlæg	Udgifter	14,0	0,4	13,6	53,1
24.52.06	Værditabsordning	Reservation	Udgifter	26,3	26,6	-0,3	14,6
			Indtægter		-0,4	0,4	
24.52.08	Teknologipulje	Reservation	Udgifter	3,0	4,8	-1,8	0,4
24.53.04	Indsamlingsordning vedr. dæk og biler	Reservation	Udgifter	260,0	324,8	-64,8	242,3
			Indtægter	-249,8	-326,9	77,1	
24.53.06	Indsamlingsordning vedr. bærbare batterier	Reservation	Udgifter	0,4	0,4		
			Indtægter	-15,2	-13,3	-1,9	
24.53.11	Mærkningsordning, formidling mv.	Reservation	Udgifter	9,7	9,6	0,1	2,7
24.53.12	Ressourcestrategi	Reservation	Udgifter	27,1	24,0	3,1	4,3
24.54.31	Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler	Reservation	Udgifter	49,3	51,1	-1,8	10,0
24.55.05	Ordning for reduktion af partikeludslip	Reservation	Udgifter		1,6	-1,6	1,8
24.55.06	Virksomhedsordningen	Reservation	Udgifter		0,9	-0,9	6,6

24.55.09	MUDP	Reservation	Udgifter	102,6	105,9	-3,3	11,5
24.56.11	Nordisk Miljøfinansieringsselskab NEFCO	Reservation	Udgifter	2,8		2,8	2,8
24.56.13	Miljøstøtte til Arktis mv.	Reservation	Udgifter	27,2	27,4	-0,2	1,0
24.71.03	Skov-, landskabs- og vildtopgaver	Reservation	Udgifter	15,7	15,7	0,0	
			Indtægter	-11,3	-11,3	0,0	
24.71.05	Erstatninger	Reservation	Udgifter	10,7	6,5	4,2	73,2
24.71.08	Vederlag for råstofindvinding	Reservation	Indtægter	-19,4	-24,5	5,1	
24.72.02	LDP og vandramme mv.	Reservation	Udgifter	540,6	361,4	179,2	421,0
			Indtægter	-360,4	-238,7	-121,7	
24.72.05	Nationalparker	Reservation	Udgifter	30,8	30,5	0,3	21,3
24.73.13	Tilskud til genplantning mv. efter stormfald	Reservation	Udgifter	0,7	-0,1	0,8	
			Indtægter	-0,7	0,1	-0,8	
24.53.08	Indtægtsført pant	Anden	Indtægter	-28,7	-28,7	0,0	

Anm.: Afskrivninger vedrørende Jagtportalen er i 2017 bogført på hovedkonto § 245101. Var afskrivningerne i stedet bogført på § 247106 havde videreførslen mellem hovedkonto 245101 og 06 således i stedet været 213,8 og på hovedkonto 247106 14,5. Det betyder ikke noget for virksomhedens samlede resultat og videreførsel. På hovedkonto 247205 Nationalparker blev videreførsler på de fire Nationalparker ikke overført til § 24.74.01. Naturstyrelsen i 2017, som det fremgår i finansloven under § 24.72.05. Nationalparker. Det vil ske i 2018. Videreførslen vil herefter udgøre 7,1 mio. kr.

4. Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13

Note 1. Immaterielle anlægsaktiver

(mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris	64,1	1,2	65,3
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	17,8	6,2	24,0
Tilgang	10,6	0,1	10,7
Afgang	-7,0		-7,0
Kostpris pr. 31.12.2017	85,5	7,5	93,0
Akkumulerede afskrivninger	-48,1	-7,3	-55,4
Akkumulerede nedskrivninger		-0,1	-0,1
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2017	-48,1	-7,4	-55,5
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2017	37,4	0,1	37,5
Årets afskrivninger	-2,4	-0,7	-3,1
Årets nedskrivninger			
Årets af- og nedskrivninger	-2,4	-0,7	-3,1

(mio. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2017	4,8
Tilgang ¹	10,2
Nedskrivninger	
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-10,6
Kostpris pr. 31.12.2017	4,4

Anm.: 1 Tilgang er inkl. primokorrektion som følge af ressortomlægning.

Tabel 14

Note 2. Materielle anlægsaktiver

(mio. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris				3,0	6,5	9,5
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	11,2		35,8	37,8	3,9	88,7
Tilgang	2,2		1,0	7,8	0,6	11,6
Afgang				-4,1	-4,5	-8,6
Kostpris pr. 31.12.2017	13,4		36,8	44,5	6,5	101,2
Akkumulerede afskrivninger	-3,5		-22,5	-23,0	-5,1	-54,1
Akkumulerede nedskrivninger				-5,4		-5,4
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2017	-3,5		-22,5	-28,4	-5,1	-59,5
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2017	9,9		14,3	16,1	1,4	41,7
Årets afskrivninger	-0,9		-2,9	-0,8	4,0	-0,6
Årets nedskrivninger				1,3		1,3
Årets af- og nedskrivninger	-0,9		-2,9	0,5	4,0	0,7

(mio. kr.)	Igangværende arbejder for egen regning
Primo saldo pr. 1. januar 2017	
Tilgang ¹	29,9
Nedskrivninger	
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	
Kostpris pr. 31.12.2017	29,9

Anm.: 1. Tilgang på igangværende arbejder for egen regning er inkl. primokorrekationer som følge af ressørtændringer.

Note 3 Tilgodehavende

	Kr. mio.
Tilgodehavende for salg af varer og tjenesteydelser	17,1
Reklassifikation, fra kreditorer	1,0
Internt statslige tilgodehavender for salg af varer og tjenesteydelser	11,8
Moms	23,3
Deposita, vedrørende lejemål	7,2
Løn interimskonti	2,6

Andre tilgodehavender	3,5
Reklassifikation, tilgodehavende fra ressortomlægning	59,5
Tilgodehavender i alt	126,0

Tab på tilgodehavender

Der er i 2017 konstateret tab på tilgodehavender 0,5 mio. kr. Det anses ikke for væsentligt i forhold til det samlede salg.

Note 4 Værdipapirer

Værdipapirer for 14,2 mio. kr. vedrører aktier i Dansk Jagtforsikring A/S. Aktierne er optaget til opgjort anskaffelsessum efter samme praksis som tidligere år. I 2017 har Dansk Jagtforsikring A/S fået meddelelse om, at den eneste forsikringskontrakt ikke blev genvundet ved udbud. Dette medfører væsentlige ændringer i selskabets forhold. Selskabets ledelse og aktionærer har endnu ikke taget stilling til, hvordan dette forhold skal påvirke selskabets fremtid. Pr. 31. december 2017 vurderes det ikke at påvirke værdiansættelsen af de optagne aktier i Miljøstyrelsens regnskab.

Note 5 Hensatte forpligtelser

Kr. mio.	Primo	ændring	Ultimo
Hensættelse til åremål, vederlag og andre lønlignende poster	6,7	1,7	8,4
Andre hensættelser:			
Retablering af lejemål	8,8	10,2	19,0
Erstatninger	1,1	0,6	1,7
Hensættelser i alt	16,6	12,5	29,1

Ændringer indeholder ligeledes ændringer som følge af ressortomlægning.

Note 6 Eventualforpligtelser

I det følgende er Miljøstyrelsens eventualforpligtelser anført. Det skal bemærkes, at flere af eventualforpligtelserne ikke nødvendigvis vil skulle afholdes under § 24.51.01 Miljøstyrelsen, men under § 24.71.05 Erstatninger (reservationsbevilling) eller Skovbrugsforanstaltninger iht. Skovloven (reservationsbevilling).

- Nordjyllands Amt gav den 27. juni 2003 og igen d. 22. marts 2005 Pindstrup Mosebrug A/S afslag på tilladelse til indvinding af tørv. Såvel Skov- og Naturstyrelsen (i dag Miljøstyrelsen) som Pindstrup klagede over afslaget til Naturklagenævnet. Naturklagenævnet stadfæstede amtets afslag.

Den 22. december 2006 anlagde Pindstrup Mosebrug A/S sag mod Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen (i dag Miljøstyrelsen) og Nordjyllands amt. Sagen drejer sig om erstatningskrav for ekspropriation ved afslag på indvindings-tilladelse til tørvindvinding til Pindstrup Mosebrug A/S, der ellers er søgt på baggrund af en anmeldt ret. Afslaget på indvindings-tilladelse udgør måske ekspropriation, som efter grundlovens § 73 giver ret til erstatning.

Pindstrup Mosebrug A/S gør gældende, at afslaget er udtryk for ekspropriation af den anmeldte ret til indvinding, som Pindstrup har i henhold til råstofloven af 1972. Ved ændring af loven i 1977 blev det bestemt, at udnyttelse af anmeldte rettigheder efter 1. juli 2003 krævede amtets tilladelse. I forarbejderne var det forudsat, at et afslag kan udløse erstatningspligt efter grundlovens § 73, og at erstatning i almindelighed udredes af staten. Efter almindelige principper er der dog mulighed for erstatningsfrihed, hvis bl.a. meget tungtvejende samfundsmæssige hensyn gør et afslag nødvendigt.

Ifølge stævningen af 19. december 2006 er erstatningskravet 150 mio. kr. samt procesrente (med forbehold om forhøjelse).

Der forventes domsafsigelse primo 2018.

- Fredning af Kathrinebjerg Enge. En lodsejer har anlagt sag i oktober 2015 for at opnå højere fredningserstatning kr. 2,8 mio. Der forventes domsforhandling medio 2018.
- Sag vedrørende erstatningsudmåling for restriktioner i driften af skovejendom, som følge af udpegningen af dele af Brahetrolleborg Gods arealer til Natura 2000 område (jf. skovloven § 24). Erstatningskrav kr. 23,6 mio. Der forventes domsafsigelse i ultimo 2018.
- Fredning af Søllerød Naturpark i Rudersdal Kommune. En lodsejer i Søllerød Naturpark har i 2017 stævnet Miljøstyrelsen for manglende erstatning for ikke at måtte anlægge svømmebassin, helikopterlandingsplads samt for plejeforpligtelser i forhold til en træække omkring ejendommen Langkærgård. Erstatningskrav kr. 2 mio. Der forventes afgørelse i 2018.

Anerkendelsessager og erstatningskrav under kr. 1 mio. er ikke optaget i noten.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Miljøstyrelsen har ikke i 2017 haft aktiviteter under indtægtsdækket virksomhed.

4.3 Gebyrfinansieret virksomhed

Tabel 16

Oversigt over årets resultat for gebyrordninger med administrativt fastsat takst i alt, mio. kr.

	Årets resultat			
	2014	2015	2016	2017
Virksomhedsgebyret	-5,0	-1,3	-0,3	1,3
Pesticidgebyret	5,3	-2,3	-0,4	1,0
Diverse gebyrer	-6,6	-2,2	-5,4	0,3
Resultat i alt	-6,3	-5,8	-6,1	2,6

Anm.: Miljøstyrelsens overhead har i en årrække været faldende, hvilket har været den primære årsag til, at resultatet for 2017 er et samlet overskud på 2,6 mio. kr. Påvirkningen på overhead som følge af sammenlægningen af Miljøstyrelsen og Styrelsen Vand- og Naturforvaltning pr. 1. februar 2017 og den kommende flytning til Odense vil få betydning for de kommende års resultater på gebyrordningerne.

Tabel 16 A

Oversigt over Virksomhedsgebyret med administrativt fastsat takst i alt, mio. kr.

	Årets resultat			
	2014	2015	2016	2017
Gebyrprovenu	11,7	15,1	13,8	15,0
Omkostninger	16,7	16,4	14,2	13,6
Resultat	-5,0	-1,3	-0,3	1,3

Anm.: Efter en årrække med underskud på virksomhedsgebyret er det vendt til et overskud i 2017, hvilket skyldes flere forhold, herunder faldet i overhead. Påvirkningen på overhead som følge af sammenlægningen af Miljøstyrelsen og Styrelsen Vand- og Naturforvaltning pr. 1. februar 2017 og den kommende flytning til Odense vil få betydning for de kommende års resultater på gebyrordningerne.

Tabel 16B

Oversigt over Pesticidgebyret med administrativt fastsat takst, mio. kr.

	Årets resultat			
	2014	2015	2016	2017
Gebyrprovenu	9,9	10,6	16,6	13,8
Omkostninger	4,6	12,9	16,9	12,8
Resultat	5,3	-2,3	-0,4	1,0

Anm.: Overskuddet i 2017 skyldes dels periodisering mellem gebyrfinansieringen og udgifterne forbundet med godkendelserne af pesticidmidlerne, da især de større sager tager mere end et år at udføre, og dels at der er foretaget en regulering af taksterne pr. første januar 2017 med henblik på en bedre fremadrettet balance mellem gebyrindtægter og omkostninger

Tabel 16C

Oversigt over diverse gebyrordninger med administrativt fastsat takst, mio. kr.

	Årets resultat			
	2014	2015	2016	2017
Gebyrprovenu	20,5	26,2	26,5	35,1
Omkostninger	27,1	28,3	31,9	35,0
Resultat	-6,6	-2,2	-5,4	0,3

Tabel 16D

Oversigt over Jagtprøvegebyret, bueprøvegebyret, riffelprøvegebyret samt hagskydeprøvegebyret med administrativt fastsat takst, mio. kr.

	Årets resultat			
				2017
Gebyrprovenu				4,2
Omkostninger				4,2
Resultat				0,0

Anm.: Disse prøvegebyrer indgik i 2016 i Naturstyrelsens årsrapport sammen med andet gebyr, hvorfor sammenligningstal udelades.

Tabel 17

Oversigt over gebyrordninger med lovbestemt takst, mio. kr.

	Årets resultat			
	2014	2015	2016	2017
Jagttegnsafgift	1,2	-0,2	-1,3	2,0

Anm.: Resultatet for 2017 er et underskud på 2 mio. kr. Dette resultat indeholder ikke 1,1 mio. kr. i afskrivninger, som på grund af ressortomlægning af anlægsaktiver i 2017 belaster driftsbevillingen i stedet for gebyrordningen.

Tal for 2014-2016 vises til sammenligning, men har ikke tidligere været en del af Miljøstyrelsens årsrapport, de indgik i Naturstyrelsens årsrapport.

4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tabel 18B

Oversigt over tilskudsfinansierede aktiviteter, mio. kr.

Ordning	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgift	Årets resultat	Overskud til videreførelse
EU Horizon 2020	0,1	0,3	0,2	0,0	0,2
EU Life		0,2		0,1	0,1
European Food Safety Authority		0,1	0,1	0,0	
NMR Klima- og luftgruppen	0,1	7,6	7,5	0,2	0,3
NMR Nordisk Af-faldsgruppe	0,2	1,6	2,0	-0,4	-0,2
NMR Nordisk Kemi-kaliegroupe		0,1	0,1	0,0	
Rapporteur opgaver under REACH forordningen	-0,2	0,9	0,7	0,2	
Strategisk Sektor-samarbejde	0,3	9,5	7,3	2,1	2,3
Vindmølletestcenter Østerild og Høvsøre			0,1	-0,1	-0,1
I alt	0,5	20,1	17,8	2,3	2,7

Anm.: Der har ikke været et videreførelsesbeløb eller er ikke et beløb til videreførsel, hvis felterne er blanke.

EU Horizon 2020

Miljøstyrelsen har to projekter under EU's Horizon 2020-program.

EU ToxRisk understøtter innovation i EU. Projektet, som Miljøstyrelsen deltager i sammen med en lang række universiteter, forskningsinstitutioner, virksomheder og offentlige myndigheder, har til formål at finde nye sikre testmetoder for kemiske stoffer.

SSP Regions (Sustainable Public Procurement) understøtter innovation i EU. Projektet har til formål at udbrede bæredygtige offentlige indkøb via etablering eller udvidelse af netværk

Læs mere på: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>

EU Life

Miljøstyrelsen indgår som partner i et konsortium på 18 partnere i 13 EU-lande om et projekt om udvikling og implementering af en app til formidling af information til forbrugerne om indhold af kandidatlistestoffer i artikler, jf. REACH art. 33.

European Food Safety Authority

European Food Safety Authority (EFSA) yder bidrag til, at eksperter fra Miljøstyrelsen deltager i ekspertpanelet (Panel on Plant Protection Products and their Residues - PPR) og arbejdsgrupper (Working Group - WG) hos EFSA.

Nordisk ministerråd Klima- og luftgruppen

Klima- og luftgruppen er en tilskudsfinansieret aktivitet, der udføres for Nordisk Ministerråd. Læs mere om Klima- og luftgruppen på <http://www.norden.org/da/nordisk-ministerraad/ministerraad/nordisk-ministerraad-for-miljoe-mr-m/institutioner-samarbejdsorganer-og-arbejdsgrupper/arbejdsgrupper/klima-og-luftgruppen-kol/om-klimat-och-luftgruppen>

NMR Nordisk Affaldsgruppe

Miljøstyrelsen deltager i et projekt vedrørende bæredygtigt tekstil, som er et projekt under Nordisk Ministerråd handlingsplan for bæredygtig mode og tekstil, der implementeres i periode 2015 til 2017. Læs mere på <http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A813272&dswid=-9381>.

NMR Nordisk Kemikaliegruppe

Miljøstyrelsen har i 2017 haft et projekt om konsekvenser for miljøfareklassificering af metaller og metalforbindelser af et forslag til en ny, simplificeret, strategi for klassificering af metaller og metalforbindelse. Projektet er støttet af Nordisk Ministerråds kemikaliegruppe.

Rapporteur-opgaver under forordningen for registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier (REACH)

Rapporteur-opgaverne består i evaluering af kemiske stoffer og forslag til regulering under REACH forordningen, hvortil der modtages bidrag fra det Europæiske Kemikalieagentur.

Strategisk Sektorsamarbejde (Strategic Sector Cooperation)

Strategic Sector Cooperation er projekter under Udenrigsministeriets DANIDA-program og har til formål at styrke udvalgte sektors bidrag til bæredygtig økonomisk vækst og udvikling i udviklingslandene. Læs mere på <http://um.dk/en/danida-en/>. Projekterne gennemføres indenfor områderne:

- Vand og spildevand
- Luft
- Affald, jordforurening og ressourceanvendelse

Vindmølletestcenter Østerild og Høvsøre

Miljøstyrelsen foretager udlæg for omkostningerne i forbindelse med opgaver knyttet til lovforberedelsen, der igangsættes inden lovens vedtagelse forud for etableringen af yderligere test-pladser for store vindmøller på de eksisterende to nationale testcentre i Høvsøre og Østerild, jf. aktstykke 44 om etableringen.

4.5 Forelagte investeringer

Jf. Akt 3 5/10 2017 har Miljøstyrelsen fået Finansudvalgets tilslutning til at afholde merudgifter på i alt 13,4 mio. kr. i 2017-2020 til digitalisering af sagsbehandling for indsamlingsordning vedrørende biler. Udgiften på 2,9 mio. kr. i 2017 finansieres med 2,7 mio. kr. af de på § 24.53.04. Indsamlingsordning vedrørende dæk og biler opførte midler og 0,2 mio. kr. af de på § 24.51.01. Miljøstyrelsen opførte midler.

4.6 Supplerende bilag

Skema 1- Nationalparkfond Thy

Fakta om Nationalparkfond Thy

Nationalparkfonden har til ansvar at etablere og udvikle Nationalpark Thy, der med 244 km² rummer en enestående og storslået klitnatur, der er skabt af vinden, havet, sandet og saltet. Området rummer desuden en historie, der vidner om menneskets kamp mod sandet gennem århundreder. Visionen er, at den internationalt værdifulde natur styrkes og beskyttes, og samtidig være til glæde for mange besøgende og til gavn for lokalsamfundet. Nationalparkfonden har i 2017 fået ny bestyrelsesformand og der har været udskiftning i både bestyrelsen og rådet. Fonden beskæftiger ultimo 2017 8 ansatte. Hertil kommer en stor indsats fra de medvirkende organisationer samt mere end 100 aktive frivillige.

Uddrag af årsberetning 2017 for Nationalparkfond Thy

Nationalparkfonden har i 2017 arbejdet for at styrke sammenhængen i klitnaturen og genskabe naturlig hydrologi gennem forundersøgelser og konkrete tiltag. Dertil kommer, at der er arbejdet for at sikre et øget vidensgrundlag for adaptiv naturforvaltning, bl.a. med udarbejdelsen af en landskabshistorisk GIS-analyse. Mange af nationalparkens opgaver løses fortsat i tæt samarbejde med mere end 100 frivillige. Formidling af nationalparkens natur skete i 2017 fortsat i tæt samarbejde med andre, på fysiske steder med udgangspunkt i Stenbjerg Landingsplads, Svaneholmhus og Lodbjerg Fyr, virtuelt via nationalparkens app samt ikke mindst via fortsat produktion af ugentlige TV-udsendelser, der er blevet bragt på 4 forskellige TV-kanaler samt på nettet. I 2017 var der desuden tilsagn om økonomiske bidrag fra fonde m.v., at projektet "Trædesten til naturen" kunne påbegyndes. Projektet involverer bl.a. restaurering af Lodbjerg Fyr, hvor projektering blev igangsat. En væsentlig del af de opsparede 6,2 mio. kr. er reserveret til egenfinansiering af det 80 mio. kr. store projekt.

		(kr.)
Indtægter		
	Finanslovsbevilling	
	Bevilling	7.700.000
	Finanslovsbevilling i alt	7.700.000
	Øvrige Indtægter	
	Administration, budget og bevilling	18.072
	NPT Forøge sammenhæng i klithedenatur	200.000
	NPT Formidlingsnetværk Thy	56.415
	NPT Nationalpark TV	653.100
	NPT Formidlingssteder	287.364
	NPT Powered by cycling	228.899
	Øvrige indtægter i alt	1.443.850
	Indtægter vedr. eksternt finansierede projekter i 2017	
	NPT Mere end øjet ser* ¹	151.936
	NPT Lodbjerg Fyr-et levende fyrtårn* ²	564.616
	TTN - Formidling-nordea-projekt* ³	656.793
	TTN - Bedre forhold mellem natur* ⁴	371.826
	Indtægter vedr. eksternt finansierede projekter i 2017 i alt	1.745.171
	Indtægter i alt	10.889.021

Udgifter	
Udviklings- og driftsopgaver	
Administration, budget og bevilling	1.138.581
Bestyrelse, råd og udvalg	529.136
Nationalparkplan & beretning	27.560
NPT Naturlig hydrologi	538.552
NPT Forøge sammenhæng i klithedenatur	587.435
NPT Vidensgrundlag for adaptiv naturforvaltning	612.682
NPT Kulturhistorisk atlas	1.716
NPT Friluftsfaciliteter	40.364
NPT Tilgængelig natur i 2017	6.971
NPT Formidlingsnetværk Thy	32.211
NPT Masterplan for formidling	130.392
NPT Hjemmeside	6.268
NPT Informationsvirksomhed	275.138
NPT Nationalpark TV	1.454.777
NPT Nationalparkcenter	140.462
NPT Et stærkt brand, inkl. formidling	235.153
NPT Formidlingssteder	546.111
NPT Forskning og brobygning	78.405
NPT Støtte til forskning	504
NPT Netværk af frivillige	276.502
NPT Koordinationsforum for erhvervsudvikling	6.863
NPT Nationalpark Thy produkter	37.560
Udviklings- og driftsopgaver i alt	6.703.344
Udgifter vedr. eksternt finansierede projekter i 2017	
TTN - NPT Mere end øjet ser (ekstern medfin.)*1	325.917
TTN - Lodbjerg Fyr*2	659.211
TTN - NPT Lodbjerg Fyr-et levende fyrtårn (ekstern mf.)*2	12.372
TTN - Bedre forhold mellem natur*3	8.838
TTN - Mere end øjet ser_hoved*3	34.511
TTN - Nationalparks skolen-komp.*3	289.433
TTN - Cykel-vandrekort*3	667
TTN - High5 - historic*3	73.136
TTN - Levende stier*3	9.504
TTN - Code of conduct*3	3.836
TTN - Skolen i np/Klasseværelset*3	145.927
TTN - Formidling-nordea-projekt*4	286.033
TTN - projektledelse (LØN)*4	280.291
TTN - Frivilligkoordinering (LØN)*4	279.426
TTN - Kommunikation (LØN)*4	116.407
TTN - Revision (LØN)*4	712
Udgifter vedr. eksternt finansierede projekter i 2017 i alt	2.526.222
Udgifter i alt	9.229.567
Årets resultat	1.659.454

*Indtægterne vedr. eksternt finansierede projekter er tilknyttet udgifter fra et eller flere delprojekter. Sammenhængen er illustreret ved angivelse af fodnote 1-4.

Opgørelse af balanceposteringer ultimo 2017:

Opsparing: 6.201.440 kr.

Arbejde udført for fremmed regning, tilgodehavende: 1.229.895 kr.

Arbejde udført for fremmed regning, skyldig aktivitet: 0 kr.

Hensættelse af afgivne, endnu ikke udbetalte, tilsagn til eksterne parter: 0 kr.

Skema 2 - Nationalparkfond Mols Bjerge

Fakta om Nationalparkfond Mols Bjerge

Nationalpark Mols Bjerge drives af en fond oprettet af Miljøministeren. Fonden er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning.

Nationalparken dækker et område på 180 km² og indeholder udover betydelige lysåbne hede-, overdrevslandskaber i Mols Bjerge, også kystlandskaber, store skov- og landbrugsarealer samt landsbyer og en købstad. Nationalparken har 5 medarbejdere.

Uddrag af årsberetning 2017 for Nationalparkfond Mols Bjerge

I året 2017 har nationalparkfonden ud over sine projekter og aktiviteter arbejdet indgående med flere områder.

En ny nationalparkplan for 2018-2024 blev vedtaget først på året. I efteråret fik Nationalpark Mols Bjerge ny formand og ny bestyrelse, som nedsatte et nyt Nationalparkråd. Derfor har året været præget af evaluering og overlevering.

Bestyrelsen har arbejdet med ny lokalitet for Nationalparksekretariatet og projektet afventer myndighedernes godkendelse.

På naturområdet er der indgået et samarbejdsprojekt med Den Danske Naturfond om et stort projekt i Mols Bjerge.

På kulturområdet har der været bl.a. været fokus på registrering af den særlige og truede kulturarv samt sikring af et unikt kulturmiljø i Ebeltoft.

På friluftsområdet er der sket en betydelig udvikling ridestier og kvalitetsvandrestier.

I forhold til at understøtte den lokale erhvervsudvikling har Nationalparken i 2017 opnået stor succes med Nationalparkens serviceuddannelse og – netværk, hvor der er 47 virksomheder tilknyttet.

Nationalparkens frivilligkorps har i 2017 fortsat stor tilslutning, der er ved slutningen af året ca. 60 frivillige, som deltager en både friluft- og naturprojekter.

Formidlingsmæssigt har Nationalparken øget antallet af gæster, som har gjort brug af nationalparkens formidlings- og aktivitetstilbud steg med over 50 pct. i forhold til 2016.

Resultatopgørelse 2017

(kr.)	
Indtægter	
<i>Finanslovsbevilling</i>	
Bevilling	7.700.000
<i>Finanslovsbevilling i alt</i>	7.700.000
<i>Øvrige indtægter</i>	
NPMB formidling projekter	99.445
NPMB friluftsliv projekter	6.050
NPMB Frivilliggruppen	3.750
<i>Øvrige indtægter i alt</i>	109.245
Indtægter i alt	7.809.245
Udgifter	
<i>Udviklings- og driftsopgaver</i>	
Administration, budget og bevilling	1.400.954
Bestyrelse, råd og udvalg	294.616
Nationalparkplan & beretning	206.686
NPMB erhverv og lokalsamfund generelt	30.840
NPMB erhverv og lokalsamfund projekter	801.196
NPMB formidling besøgscenter	360.664
NPMB formidling generelt	611.989
NPMB formidling projekter	848.407
NPMB friluftsliv generelt	291.847
NPMB friluftsliv projekter	433.697
NPMB Frivilliggruppen	286.885
NPMB kultur generelt	44.874
NPMB kultur projekter	643.125
NPMB landskab og geologi projekter	119.690
NPMB natur generelt	25.053
NPMB naturprojekter	658.106
NPMB Skoletjeneste	77.560
Udgifter i alt	7.136.187
Årets resultat	673.058

Opgørelse af balanceposterings ultimo 2017:

Opsparing: 6.834.838 kr.

Hensættelse af afgivne, endnu ikke udbetalte tilsagn: 1.074.063 kr.

Nationalparkfond Mols Bjerge har i 2017 anskaffet en bil og trailer
 Toyota Hilux, 2.4 D-4D Double cab, registreringsnummer: BW61148
 Kassetrailer AZHLN 13-25-151 Serie 40, registreringsnummer AZ6383

Skema 3 - Nationalparkfond Vadehavet

Fakta om Nationalparkfond Vadehavet

Nationalpark Vadehavet er Danmarks internationale nationalpark. Sekretariatets 5 medarbejdere varetager nationalparkens opgaver, som udover nationalparkens lovgivningsmæssige forpligtelser også favner Trilaterale forpligtelser i samarbejde med Holland og Tyskland samt UNESCO Verdensarv. Vores vision er, at Nationalpark Vadehavet er internationalt kendt som et enestående marsk-, geest- og tidevandsområde med værdier i verdensklasse. Nationalparken benyttes, beskyttes og udvikles i et bæredygtigt samspil mellem natur og mennesker.

Uddrag af årsberetning 2017 for Nationalparkfond Vadehavet

Nationalpark Vadehavet (NPV) har i 2017 gennemført en lang række af aktiviteter, hvor der her nævnes eksempler fra forskellige målsætningsområder. Der blev arbejdet videre med de to store samarbejdsprojekter på Mandø og i Tøndermarsken. På naturområdet blev strandtudseprojektet fortsat og har vakt så stor interesse, at der anlægges dobbelt så mange tudseskrab som først planlagt. Et nyt naturprojekt søger at skabe bedre forhold for ynglende terner på Esbjerg Havn. I efteråret 2017 blev "Græsningsforeningen Nationalpark Vadehavet" stiftet. Anlægsarbejdet med "Stedet Tæller" – finansieret af Realdania – blev afsluttet. Der blev givet tilsagn til et Interregprojekt, NAKUWA, som startede i 2017 og fortsætter de kommende år. Koordinatoren for Vadehavets Formidlerforum flyttede ansættelsessted til nationalparken. Det nye partnerprogram blev implementeret med kurser for NPV-ambassadører, NPV-partnere, NPV-produktpartnere og NPV-uddannelses- og forskningspartnere. Ligeledes er der udviklet undervisningsmateriale til Verdensarvpartnere. Nationalparkskibet "Vadehavet" havde sin første egentlige sejsæson og deltog i forskellige arrangementer. En række events er gennemført med flot opbakning bl.a. Partnerdagen, Nationalparkdagen, to tema-arrangementer, et Vadehavsområde på Tønderfestivalen mv. Der er ydet tilskud til en række større og mindre projekter. Endelig blev der udarbejdet en redegørelse for og evaluering af nationalparkens indsats i den første planperiode som baggrund for udarbejdelse af en ny nationalparkplan i 2018.

Resultatopgørelse 2017

	(kr.)
Indtægter	
<i>Finanslovsbevilling</i>	
Bevilling	7.700.000
<i>Finanslovsbevilling i alt</i>	7.700.000
<i>Øvrige indtægter</i>	
NPV Vadehavets Vagerlag	41.679
<i>Øvrige indtægter i alt</i>	41.679
<i>Indtægter vedr. eksternt finansierede projekter i 2017</i>	
NPV Code of conduct	90.770
NPV Formidlingssamarbejde nationalparker	76.050
NPV Interreg 5a NAKUWA	143.650
NPV IWSS	51.343
NPV Junior Ranger	701
NPV Kompetenceudvikling formidlere	964
NPV Mit Vadehav	6.746
NPV Nationalparkdag	5.607
NPV Oplevelser i Vadehavet - på tur i verdensarven	10.178
NPV Realdania - Steder i Landskabet	2.125.680
NPV Region Syddanmark Lejrskole	133.964
NPV Strandtudse 15. juni fonden	168.581
NPV Ungdomsuddannelser	3.855
NPV Vadehavets Formidlerforum koordination	197.609

NPV Verdensarvssteder i Syddanmark	103.854
NPV Ynglefugle på Esbjerg Havn	80.391
Indtægter vedr. eksternt finansierede projekter i 2017 i alt	3.199.942
Indtægter i alt	10.941.621
Udgifter	
Udviklings- og driftsopgaver	
Administration, budget og bevilling	1.240.914
Bestyrelse, råd og udvalg	351.382
Nationalparkplan & beretning	17.877
NPV Bevaring af landskabet	3.022
NPV Code of conduct	103.717
NPV Evaluering og monitoring	650.846
NPV Formidling og profilering	544.384
NPV Formidlingsamarbejde nationalparker	38.986
NPV Forskning	104.108
NPV Græsning	269.864
NPV Hjemmeside, Facebook og nyhedsmail	194.319
NPV Interreg 5a NAKUWA	141.765
NPV Interreg 5b Prowad Link	25.786
NPV IWSS	98.403
NPV Junior Ranger	1.450
NPV Kompetenceudvikling formidlere	2.085
NPV Kystfugle	81.060
NPV Landsdækkende markedsføring	3.210
NPV Mandø	151.772
NPV Mit Vadehav	375.521
NPV Mobil udstilling	16.377
NPV Mobilapplikation	15.181
NPV Nationalparkdag	51.608
NPV Nationalparkmagasinet	315.498
NPV Nationalparkpartner	562.755
NPV Nationalparkprodukter	36.719
NPV Nationalparkskib	10.719
NPV Nationalparkskib - drift og vedligehold	195.246
NPV Natur - projektudvikling og samarbejde	39.774
NPV Naturprojekt Ribemarsken	2.176
NPV Oplevelser - projektudvikling og samarbejde	78.319
NPV Oplevelser i Vadehavet - på tur i verdensarven	292.910
NPV Overordnet sti- og rutenet	11.247
NPV Porte til Nationalpark Vadehavet og verdensarv	8.133
NPV Prædation	277.951
NPV Realdania - Steder i Landskabet	2.294.502
NPV Realdania Tøndermarsken	10.158
NPV Region Syddanmark Lejrskole	181.682
NPV Skiltning	17.967
NPV Strandtudse 15 juni fonden	264.644
NPV Støtte til eksterne projekter	481.584
NPV Støtte til lokale netværksarrangementer	133.850
NPV Særlig natur	130.604

NPV Temamøder og -hæfter	219.568
NPV Trilateralt Vadehavssamarbejde	223.916
NPV Ungdomsuddannelser	5.076
NPV Vadehavets Formidlerforum koordination	131.735
NPV Vadehavets Vagerlag	132.109
NPV Verdensarv	102.996
NPV Verdensarvssteder i Syddanmark	103.958
NPV Wadden Tide 201X	203.263
NPV Ynglefugle på Esbjerg Havn	112.908
Udgifter i alt	11.065.604
Årets resultat	-123.983

Opgørelse af balanceposterings ultimo 2017:

Opsparing: 2.638.855 kr.

Arbejde udført for fremmed regning, tilgodehavende: 2.824.037 kr.

Arbejde udført for fremmed regning, skyldig aktivitet: 259.611 kr.

Hensættelse af afgivne, endnu ikke udbetalte, tilsagn til eksterne parter: 893.325 kr.

Note vedr. anlægsaktiver:

Nationalpark Vadehavet erhvervede, som tidligere meddelt, i 2015 en udstillingstrailer, som kostede 136.084 kr. i anskaffelse. Nationalparken modtog 61.955 kr. i ekstern finansiering til købet.

Nationalpark Vadehavets skib blev, som tidligere meddelt, færdigt i 2016. Byggeriet påbegyndtes i 2014. Den endelige anskaffelsessum blev 3.845.748 kr. og nationalparken modtog 2.400.000 kr. i ekstern finansiering til købet.

Nationalpark Vadehavet har ikke erhvervet yderligere anlægsaktiver i 2017.

Skema 4 - Nationalparkfond Skjoldungernes Land

Fakta om Nationalparkfond Skjoldungernes Land

Nationalpark Skjoldungernes Land blev indviet i marts 2015 og er et 170 km² stort sammenhængende landskab omkring og sydvest for Roskilde Fjord. Nationalparken rummer store karakteristiske østdanske løvskove i sit kuperede istids- og morænelandskab, frodig agerjord, samt meget store fredede herregårdsanlæg- og landskaber. Hertil kommer middelalderbyen Roskilde, med verdensarven Roskilde Domkirke. Vision er at være kendt for nyskabende og bæredygtige løsninger inden for natur, landskab, kulturhistorie, friluftsliv, formidling, undervisning, forskning, erhverv og turisme – og på tværs af disse temaer. Sekretariatet skiftede pr 1. januar 2017 nationalparkchef og er besat med fire fuldtidsstillinger, en deltidsstilling samt fra sidst på året en naturvejleder ansat med løntilskud fra Friluftsrådet.

Uddrag af årsberetning 2017 for Nationalparkfond Skjoldungernes Land

Nationalparkfond Skjoldungernes Land afsluttede 1. april 2017 det store planlægningsarbejde med Nationalparkplan 2017-23. Godkendelsen skete efter en succesfuld høringsperiode med 56 langt overvejende positive hørringssvar. Sekretariatet startede herefter sit operationelle virke og anvendte mange ressourcer på at skabe et virksomt fundament ved at opbygge web-plattform, informationsfolder, friluftskort, app m.v. En del af det har været arbejdet med at udarbejde et koncept for nationalparkens decentrale indgange i området og designlinjen for både fysiske faciliteter og grafiske publikationer. Hertil kom kortlægning og etablering af det lokale netværk og samarbejdsrelationer til lodsejere, foreninger, erhvervsdrivende og offentlige myndigheder.

I 2017 startede nationalparkens naturarbejde med indgåelse af aftaler om små og større projekter. På kulturområdet har der været fokus på mindre kulturplejeprojekter og forundersøgelser – bl.a. synliggørelse af stengærde og genetablering af historiske voldgrave. På friluftsområdet er der sket kortlægning af faciliteter, styrkelse af både eksisterende og nye

stiforløb og etablering af primitive overnatningsmuligheder. Understøttelse af det lokale erhvervsliv er sket gennem oprettelsen af nationalparkens Partnerskabsprogram og understøttelse af tilbud hos turisme-aktører.

Nationalparken afholdte et stort weekend-arrangement: "Nationalparken sætter sejl" d. 5.-6. maj 2017. Af andre arrangementer kan nævnes Vintersolhverv i Domkirken med 800 deltagere og aktivitet på Ledreborg Livsstilsmesse i samarbejde med en række frivillige foreninger.

Foruden løntilskud fra Friluftsrådet opnåede nationalparken en ekstern bevilling på 1,5 mio. kr. fra Friluftsrådet til projekt "Fjordland" samt en bevilling fra Statens Kunstfond til et kunstprogram. I løbet af året blev fire bestyrelsesmøder, to rådsmøder samt et rådsseminar med studietur til Jylland afholdt.

Resultatopgørelse 2017

	(kr.)
Indtægter	
<i>Finanslovsbevilling</i>	
Bevilling	7.400.000
<i>Finanslovsbevilling i alt</i>	7.400.000
Indtægter i alt	7.400.000
Udgifter	
<i>Udviklings- og driftsopgaver</i>	
Administration af Nationalparker (Naturstyrelsen)	461
Administration, budget og bevilling	1.476.091
Bestyrelse, råd og udvalg	479.002
Nationalparkplan & beretning	363.469
NPS Arrangementer og formidlingstiltag	368.859
NPS Digitale medier	139.933
NPS Eksisterende stier og ruter	82.591
NPS Forvaltningsplaner for udvalgte arter	378.545
NPS Fremme pleje af værdifulde naturområder	71.150
NPS Fysisk kulturarvsprojekter	403.229
NPS Fysiske formidlingselementer	121.041
NPS Informere om adgangsreglerne på fjorden	10.515
NPS Informere om tilskud til naturpleje	1.450
NPS Kommunikation, formidling og PR	394.176
NPS Kommunikationsplan	31.426
NPS Konfliktforebyggelse	6.889
NPS Kultur- og kunststrategi	95.918
NPS Landskabsprojekter	39.160
NPS Mands Minde	2.357
NPS Mennesker med funktionsnedsættelser	1.813
NPS Mindre naturgenopretningsprojekter	141.694
NPS Nationalparklogoet	47.480
NPS Naturvejledning og -formidling	121.887
NPS Nye stier og ruter	11.501

NPS Samarbejdsforum og formidlerkorps	9.609
NPS Strategi for fysisk kulturarv	2.250
NPS Større naturgenopretningsprojekter	3.988
NPS Trykt informationsmateriale	205.392
NPS Turismepakker og -produkter	56.804
NPS Turismestrategi og -identitet	13.162
NPS Udvikling og samarbejde	203.883
NPS Undersøge tilbagegang for ynglefuglene v. fjord	60.959
NPS Undersøgelse af flagskibsprojekter	9.048
NPS Undervisningsmaterialer og -tilbud	8.521
NPS Vinduer, porte og knudepunkter	283.489
Udgifter i alt	5.647.742
Årets resultat	1.752.258

Opgørelse af balanceposterings ultimo 2017:

Opsparing: 1.999.324 kr.

Arbejde udført for fremmed regning, tilgodehavende: 0 kr.

Arbejde udført for fremmed regning, skyldig aktivitet: 0 kr.

Hensættelse af afgivne, endnu ikke udbetalte, tilsagn til eksterne parter: 300.000 kr.

Årsrapport 2017
Miljøstyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø